

13 03 2006

DOSAR NR.40863/3/2005

ROMÂNIA
CURTEA DE APEL BUCUREȘTI
SECȚIA A VIII-A CONTENCIOS ADMINISTRATIV ȘI FISCAL

DECIZIA CIVILĂ NR.203

ȘEDIȚA PUBLICĂ DIN DATA DE 09.02.2006

CURTEA COMPUSĂ DIN :

PREȘEDINTE	VIȘAN LILIANA
JUDECĂTOR	MARCU SIMONA
JUDECĂTOR	VOICU RODICA
GREFIER	RADU MARIANA

Pe rol fiind soluționarea recursului formulat de reclamanta ASOCIAȚIA PENTRU APĂRAREA DREPTURILOR OMULUI DIN ROMÂNIA-COMITETUL HELSINKI (APADOR-CH) și a recursului formulat de pârâta COMISIA DE SUPRAVEGHERE A ASIGURĂRILOR împotriva sentinței civile nr.4471/07.11.2005 pronunțată de Tribunalul București - Secția a VIII a Conflicte de Muncă, Asigurări Sociale, Contencios Administrativ și Fiscal, în dosarul nr.6088/CA/2005 .

La apelul nominal făcut în ședință publică se prezintă recurenta reclamanta ASOCIAȚIA PENTRU APĂRAREA DREPTURILOR OMULUI DIN ROMÂNIA- COMITETUL HELSINKI (APADOR-CH), prin avocat Mihai Dan Constantin, cu împuternicire avocațială la dosar și recurenta pârâtă COMISIA DE SUPRAVEGHERE A ASIGURĂRILOR, prin avocat.

Procedura legal îndeplinită.

S-a făcut referatul cauzei de către grefierul de ședință, după care:

Recurenta reclamantă depune la dosar un set de înscrisuri, copie a acestora fiind comunicată în ședință publică recurentei pârâte, prin apărător.

Recurenta pârâtă, prin apărător, depune la dosar întâmpinare, copie a acesteia fiind comunicată în ședință publică recurentei reclamante prin apărător.

Curtea, ia act că nu se solicită acordarea unui termen pentru a se lua cunoștință de înscrisurile comunicate.

Nemaifiind alte cereri de formulat sau probe de administrat, Curtea constată cauza în stare de judecată și acordă cuvântul pe cererea de recurs.

Recurenta reclamantă, prin apărător, solicită admiterea recursului astfel cum a fost formulat, modificarea sentinței recurate în sensul obligării pârâtei la plata de daune morale, cu cheltuieli de judecată.

Recurenta pârâtă, prin apărător, solicită respingerea recursului declarat de reclamantă arătând că aceasta nu are dreptul la daune atât timp cât nu sunt întrunite și celelalte condiții ale răspunderii civile delictuale . De asemenea arată că acțiunea este prematur introdusă nefiind îndeplinită procedura prealabilă și solicită admiterea recursului său, modificarea sentinței recurate și respingerea acțiunii ca fiind prematur

introdusă. Pe fond solicită admiterea recursului, modificarea sentinței recurate și respingerea acțiunii ca neîntemeiată, fără cheltuieli de judecată.

Recurenta reclamantă, prin apărător, solicită respingerea recursului declarat de pârâta COMISIA DE SUPRAVEGHERE A ASIGURĂRILOR în principal ca fiind lipsit de interes întrucât hotărârea instanței de fond este aproape în integralitate executată iar pe fond solicită respingerea recursului ca nefondat.

CURTEA,

Deliberând asupra recursului de față, constată următoarele:

Prin sentința civilă nr.203/9.02.2005 Tribunalul București – Secția a VIII-a Conflicte de Muncă, Asigurări Sociale, Contencios Administrativ și Fiscal a admis în parte acțiunea formulată de reclamanta Asociația pentru Apărarea Drepturilor Omului în România – Comitetul Helsinki în contradictoriu cu pârâta Comisia de Supraveghere a Asigurărilor, a obligat pârâta să comunice reclamantei informațiile solicitate prin cererea nr.46/24.06.2005 privind numărul reclamațiilor, plângerilor, sesizărilor formulate și admise pe categorii de probleme, și măsurile dispuse, pe categorii de probleme, pentru anii 2003 și 2004, iar pentru anul 2005 să comunice toate informațiile solicitate prin această cerere, a respins ca neîntemeiat capătul de cerere privind obligarea pârâtei la plata daunelor morale, iar pârâta a fost obligată la plata sumei de 300 RON către reclamantă, reprezentând cheltuieli de judecată.

Pentru a pronunța această hotărâre, prima instanță a reținut că informațiile cerute de reclamantă sunt informații de interes public, aspect recunoscut și de pârâtă, care a arătat părții adverse, prin adresa nr.35175/11.07.2005, că aceste date se regăsesc pe site-ul său, considerând, prin urmare, că a răspuns la solicitarea de informații publice.

Tribunalul a constatat că rapoartele depuse nu conțin răspunsul la toate punctele cerute de reclamantă. Astfel, s-a reținut că pentru anul 2005 nu este publicată nici un fel de informație și nu este necesar ca reclamanta să aștepte încheierea anului și întocmirea raportului anual pentru a cunoaște activitatea pârâtei. Instanța de contencios administrativ a arătat în considerentele hotărârii atacate că modalitatea în care pârâta își centralizează datele este irelevantă, aceasta fiind obligată să furnizeze solicitantului informațiile de interes public care privesc activitatea sa, în termenele prevăzute de art.7 din Legea nr.544/2001, ținând cont că legiuitorul nu a condiționat accesul la informațiile de interes public de existența prealabilă a unor rapoarte de activitate. Totodată, s-a susținut că împrejurarea că informațiile

sunt incluse în categoria celor care se comunică din oficiu nu exclude comunicarea acestora și la cererea persoanei interesate.

Cât privește daunele morale, tribunalul a considerat că acest capăt de cerere nu este întemeiat, nefiind întrunite condițiile răspunderii civile delictuale, în situația în care reclamanta nu a dovedit suportarea unui prejudiciu. S-a concluzionat că, deși în practica CEDO s-a stabilit că simpla încălcare a dreptului unei persoane îi produce acesteia un prejudiciu moral, această prezumție de vătămare nu este suficientă pentru obligarea autorității la repararea prejudiciului pretins în condițiile în care nu se coroborează cu alte mijloace de probă.

Împotriva acestei hotărâri judecătorești au declarat recurs, în termen legal, părțile.

Recurenta-reclamantă a solicitat modificarea sentinței atacate în sensul admiterii capătului de cerere privind acordarea de daune morale, cu cheltuieli de judecată, motivându-și în drept cererea de recurs pe dispozițiile art.304 pct.9 și art.304¹ C.proc.civ.

S-a considerat că respingerea capătului de cerere privind acordarea daunelor morale este consecința aplicării greșite a legii, arătându-se că s-a suferit un prejudiciu moral prin conduita și prin atitudinea intimitei. S-a mai arătat că intimata a avut o conduită ilicită și o atitudine sfidătoare atât la adresa unui principiu esențial al societății democratice (transparența activității instituțiilor și autorităților publice, care include liberul acces la informațiile de interes public), cât și la adresa reclamantei. A fost amintită de către recurentă jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, care s-a pronunțat constant în sensul că atunci când legea este încălcată autoritățile produc, în mod natural, și prejudicii morale persoanelor fizice sau juridice, care nu trebuie dovedite altfel decât prin prezumții.

Recurenta-pârâtă a cerut modificarea hotărârii în sensul respingerii primului capăt de cerere ca neîntemeiat.

În motivarea cererii de recurs, se susține de către pârâtă că, soluționând cererea pe fond, deși era prematur formulată, instanța a pronunțat o hotărâre cu încălcarea dispozițiilor imperative ale art.21 alin.2 din Legea nr.544/2001, art.32, 33 și 36 alin.1 din Norma Metodologică din 7.02.2002 aprobată prin HG nr.123/2002 și ale art.7 alin.1 și art.8 alin.1 din Legea nr.554/2004, motiv de modificare a sentinței prevăzut de art.312 alin.3 C.proc.civ. și art.304 pct.9 C.proc.civ.

Totodată, recurenta-pârâtă a apreciat că cererea petentei a fost greșit soluționată și pe fond, făcându-se o greșită interpretare și aplicare a dispozițiilor legale în materie.

Au fost invocate prevederile art.5 alin.4 lit.a) din Legea nr.544/2001, art.9, art.11 alin.1 lit.a), art.13, art.22 alin.1 din Normele Metodologice de aplicare a acestui act normativ.

Recurenta-pârâtă a considerat că informațiile solicitate de petentă se comunică din oficiu de către Comisie, în conformitate cu prevederile art. 7 alin.2 din Legea nr.32/2000. În plus, s-a arătat că informațiile solicitate pentru primele 5 luni ale anului 2005 nu au putut fi comunicate, deoarece nu existau, ele urmând a fi întocmite în cadrul raportului anual ce se prezintă Parlamentului și se dă publicității. S-a mai precizat că prevederile Legii nr.544/2001 obligă autoritățile publice să asigure accesul la orice informații de interes public existente și nicidecum să creeze astfel de informații.

În cadrul cererii de recurs s-a detaliat modalitatea în care s-a răspuns la cererile petentei în ceea ce privește informațiile solicitate pentru anii 2002-2004 (filele 8- 10 dosar recurs).

Recurenta-pârâtă a formulat întâmpinare prin care a solicitat respingerea recursului părții adverse ca nefondat, susținând, în esență, că afirmațiile reclamantei în sensul că ar fi avut o conduită ilicită și o atitudine sfidătoare nu sunt adevărate, ea manifestând toată disponibilitatea față de petentă, comunicându-i informațiile deținute și locul unde acestea puteau fi accesate.

Recurenta-pârâtă a depus la dosar răspunsul comunicat recurentei-reclamante ulterior pronunțării sentinței (filele 21-28 dosar).

Analizând sentința atacată, în raport de criticile formulate, cât și din oficiu, în baza art.304¹ C.proc.civ, Curtea constată că recursul formulat de reclamantă este fondat, iar cel declarat de pârâtă nu este fondat.

În ceea ce privește excepția de prematuritate a introducerii acțiunii, ca urmare a neîndeplinirii procedurii prealabile, Curtea apreciază că aceasta nu este întemeiată, pentru considerentele care vor fi expuse în continuare.

Astfel, potrivit dispozițiilor art.21 alin.2 din Legea nr.544/2001, împotriva refuzului prevăzut la alin.1 din lege se poate depune reclamație la conducătorul autorității sau a instituției publice respective în termen de 30 de zile de la luarea la cunoștință de către persoana lezată.

Trebuie precizat faptul că art.21 alin.1 se referă la refuzul explicit sau tacit al angajatului desemnat al unei autorități ori instituții publice pentru aplicarea prevederilor acestui act normativ.

În plus, art.22 alin.1 din aceeași lege menționează că în cazul în care o persoană se consideră vătămată în drepturile sale, aceasta poate face plângere la secția de contencios administrativ a tribunalului în a cărei rază teritorială domiciliază sau în a cărei rază teritorială se află sediul autorității ori a instituției publice. Același articol statuează că plângerea se face în termen de 30 de zile de la data expirării termenului prevăzut la art.7. Aceasta în condițiile în care art.7 din lege se referă la termenele în care autoritățile și instituțiile publice au obligația să răspundă în scris la solicitarea informațiilor de interes public.

Din coroborarea tuturor acestor prevederi cuprinse într-o lege specială rezultă că procedura administrativă prealabilă este facultativă pentru materia în discuție. Mai trebuie făcută precizarea că nu sunt incidente dispozițiile art.7 din Legea contenciosului administrativ referitoare la obligativitatea plângerii administrative prealabile înainte de sesizarea instanței de judecată, deoarece Legea nr.554/2004 constituie legea cu caracter general, iar Legea nr.544/2001 are un caracter special, aplicându-se, prin urmare, principiul specialia generalibus derogant.

Cât privește fondul cauzei, instanța de control judiciar apreciază că tribunalul a analizat corect situația de fapt expusă anterior, în raport de materialul probator administrat în cauză și a realizat o încadrare juridică adecvată.

În speță, trebuie amintite dispozițiile prevederile art.2 lit.b) din Legea nr.544/2001 potrivit căroră prin informație de interes public se înțelege orice informație care privește activitățile sau rezultă din activitățile unei autorități sau instituții publice, definite la lit.a) – orice autoritate sau instituție publică, precum și orice regie autonomă care utilizează resurse financiare publice, iar accesul liber la aceste informații nu poate fi îngădit, conform art.1.

Curtea consideră că informațiile solicitate prin cererea nr.46/24.06.2005 pot fi încadrate în categoria informațiilor de interes public, pornind de la definiția legală amintită mai sus.

Aprecierile făcute de instanța de fond referitoare la răspunsurile date de recurenta-pârâtă în legătură cu informațiile solicitate pentru anii 2003 și 2004 sunt corecte, în raport de actele deduse la dosar.

În plus, este corectă afirmația primei instanțe în sensul că pentru anul 2005 nu era necesar ca reclamanta să aștepte încheierea anului

și întocmirea raportului anual pentru a cunoaște activitatea pârâtei, pornind de la textul legal: pârâta este obligată să furnizeze solicitantului informațiile de interes public care privesc activitatea sa, în termenele prevăzute de art.7 din Legea nr.544/2001; legiuitorul nu a condiționat accesul la informațiile de interes public de existența prealabilă a unor rapoarte de activitate.

Pe de altă parte, trebuie subliniată ideea că anumite informații, chiar dacă sunt incluse în categoria celor care se comunică din oficiu, pot fi comunicate și la cererea persoanei interesate, datorită importanței acestora pentru public – importanță subliniată de lege și prin instituirea obligației de a fi comunicate din oficiu.

Pe cale de consecință, soluția tribunalului referitoare la obligarea pârâtei la comunicarea informațiilor solicitate prin cererea nr.46/2005, în sensul precizat în dispozitivul sentinței recurate, este legală, urmând ca recursul formulat de recurenta-pârâtă să fie respins ca nefondat, în raport și de dispozițiile art.312 alin.1 C.proc.civ.

Însă, recursul părții adverse în ceea ce privește capătul de cerere având ca obiect acordarea unor daune morale este întemeiat, motiv pentru care va fi admis, având în vedere următoarele argumente:

Nu se poate susține că autoritatea publică pârâtă a avut o culpă majoră în comunicarea unui răspuns adecvat către reclamantă, avându-se în vedere dificultatea, complexitatea, volumul lucrărilor documentare, criteriile precizate de art.7 alin.1 din Legea nr.544/2001.

De remarcat faptul că autoritatea recurentă-pârâtă a manifestat preocupare în soluționarea cererii părții adverse, în acest sens fiind răspunsul comunicat acesteia ulterior pronunțării sentinței atacate în cauză (filele 21-28 dosar recurs).

Instanța apreciază că, în speță, sunt întrunite cerințele prevăzute de art.304 pct.9 C.proc.civ, întrucât respingerea capătului de cerere privind acordarea daunelor morale este consecința greșitei aplicări a legii, recurenta-reclamantă suferind un prejudiciu moral produs ca urmare a atitudinii intimei, care nu a dat un răspuns complet cererii sale, fiind încălcat astfel un principiu esențial, acela al transparenței activității autorităților publice, care include și accesul liber la informațiile de interes public.

Datorită furnizării unor informații parțiale și incomplete, recurenta-pârâtă a afectat imaginea asociației reclamante, avându-se în vedere obiectul de activitate al acesteia.

De precizat că judecătorul poate folosi și prezumția de vătămare a intereselor unui persoane, datorită faptului că și prezumțiile

constituie, potrivit dreptului intern, dovezi în cauză, conform dispozițiilor art.1170 Cod civil.

Cât privește cuantumul daunelor morale, Curtea consideră că suma de 10.000.000 ROL este îndestulătoare, în raport de atitudinea autorității pe parcursul procesului, expusă anterior.

Prin urmare, în baza art.312 alin.1 și 3 C.proc.civ, Curtea va admite recursul declarat de reclamantă, va modifica sentința în sensul că pârâta va fi obligată la plata sumei de 10.000.000 ROL cu titlu de daune morale, menținându-se celelalte dispoziții ale sentinței.

**PENTRU ACESTE MOTIVE
ÎN NUMELE LEGII
DECIDE:**

Admite recursul declarat de reclamanta **Asociația pentru Apărarea Drepturilor Omului în România – Comitetul Helsinki** împotriva sentinței civile nr. 4471/07.11.2005 pronunțată de Tribunalul București - Secția a VIII – a Conflicte de Muncă, Asigurări Sociale, Contencios Administrativ și Fiscal, în dosarul nr.6088/CA/2005 (nr.nou 40863/3/2005), în contradictoriu cu intimata pârâtă **Comisia de Supraveghere a Asigurărilor**.

Modifică sentința în sensul că :

Obligă pe pârâtă la plata sumei de 10.000.000 ROL cu titlu de daune morale .

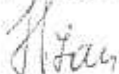
Menține celelalte dispoziții ale sentinței.

Respinge recursul declarat de recurenta pârâtă **Comisia de Supraveghere a Asigurărilor** ca nefondat.

Irevocabilă.

Pronunțată în ședință publică, azi 09.02.2006 .

PREȘEDINTE
Vișan Liliana

JUDECĂTOR
Marcu Simona

JUDECĂTOR
Voicu Rodica

JUDECĂTOR
Voicu Rodica

GREFIER
Radu Mariana

Red.LV

Dact.LV

2 ex.

13.03.2006

Tribunalul București – S.8